

OBSAH

1	Epidemiologická analýza kolorektálního karcinomu se zaměřením na seniory (<i>Jan Žaloudík</i>)	13
1.1	Výskyt a patogenetické souvislosti kolorektálního karcinomu	13
1.2	Léčba v závislosti na věku	17
1.3	Věková kategorizace seniorů	17
1.4	Analýza databáze NOR české republiky	18
1.5	Věkově specifické rozložení incidence a mortality	19
1.6	Index MI	21
1.7	Klinická stadia	23
1.8	Analýza celkového přežití	24
1.9	Analýza dopadu léčebných metod	26
1.10	Závěr	29
2	Můžeme ovlivnit vznik kolorektálního karcinomu? Primární prevence (<i>Milana Šachlová</i>)	32
2.1	Úvod	32
2.2	Vnější rizikové faktory	32
2.3	Dietní doporučení k prevenci nádorových onemocnění	37
2.4	Souhrn	40
3	Vrozená predispozice k nádorům kolorekta (<i>Eva Macháčková, Lenka Foretová</i>)	42
3.1	Úvod do problematiky	42
3.2	Polypózní syndromy	43
3.3	Hamartomatózní polypózní syndromy	47
3.4	Hereditární nepolypózní kolorektální karcinom (HNPCC, Lynchův syndrom)	50
3.5	Závěr	53
4	Kolorektální karcinom jako nádorová duplicita (<i>Věra Vítová, Ladislav Pecen</i>)	55
4.1	Nádorová duplicita – způsob určování	55
4.2	Analyzované soubory	55
4.3	Použité statistické metody	56
4.4	Významné výsledky statistických analýz	56
4.5	Zvláštní případy vícečetných malignit	59
4.6	Závěry využitelné v praxi	60
5	Časný záchyt kolorektálního karcinomu (<i>Milana Šachlová</i>)	62
5.1	Úvod do problematiky	62
5.2	Sporadický karcinom	63
5.3	Souhrn	67
5.4	Dispensární program vysokorizikových skupin – přehled doporučení České gastroenterologické společnosti	67
6	Virtuální kolonoskopie – CT kolonografie (<i>Petr Opleta</i>)	71
6.1	Úvod	71
6.2	Indikace	71
6.3	Kontraindikace	72
6.4	Příprava pacienta	72
6.5	Metodika	73
6.6	Výsledky	74
6.7	Závěr	76
7	Postavení transrektální ultrasonografie (TRUS) v diagnostice kolorektálního karcinomu (<i>Miloš Pacal</i>)	78

7.1	Úvod	78
7.2	Historie	79
7.3	Metodika	79
7.4	Indikace metody	80
7.5	Kontraindikace metody	81
7.6	Příprava a provedení vyšetření	81
7.7	Anatomie stěny a její ultrazvukový obraz	82
7.8	Hodnocení	82
7.9	Výhody a nevýhody	83
7.10	Závěr	83
8	Diagnostika presakrálních infiltrátů po léčbě karcinomem rektosigmoidea pomocí počítačové tomografie (CT) a magnetické rezonance (MR) <i>(Helena Bartoňková)</i>	85
8.1	Úvod	85
8.2	Metodika vyšetřování	85
8.3	Diferenciálně diagnostická rozvaha	86
8.4	Závěr	88
9	Diagnostika presakrálních infiltrátů po léčbě karcinomem rektosigmoidea s využitím pozitronové emisní tomografie <i>(Karol Bolčák)</i>	89
9.1	Úvod	89
9.2	Indikace FDG-PET u kolorektálního karcinomu	90
9.3	Kontraindikace vyšetření	92
9.4	Praktické aspekty	92
9.5	Fúze obrazů PET/CT a PET/MR	94
9.6	Využití nových radiofarmak na sledování účinnosti terapie	94
9.7	Závěr	95
10	Standardizace histopatologické diagnostiky kolorektálního karcinomu <i>(Rudolf Nenutil)</i>	96
10.1	Úvod	96
10.2	Makroskopické zpracování materiálu	96
10.3	Histologické hodnocení a morfologické prognostické faktory	99
10.4	Molekulární markery	100
10.5	Závěr	101
11	Vyšetřování lymfatických uzlin kolon a rektu v praxi <i>(Oldřich Coufal, Adam Svobodník)</i>	103
11.1	Proč vyšetřovat uzliny u karcinomů kolorekta	103
11.2	Kvantitativní a kvalitativní přístup	104
11.3	Kvantitativní přístup v praxi	106
11.4	Kvalitativní přístup v praxi	109
11.5	Jak to tedy je?	110
12	Sérové markery kolorektálního karcinomu <i>(Miroslava Nekulová, Marta Šimíčková, Dalibor Valík)</i>	112
12.1	Úvod	112
12.2	Nádorové sérové markery indikované u CRC	112
12.3	Závěr	117
13	Současný stav genotypizace kolorektálního karcinomu <i>(Petr Müller, Bořivoj Vojtěšek)</i>	119
13.1	Úvod	119
13.2	Genetická nestabilita	120
14	Expresí genů pyrimidinového metabolismu u kolorektálních nádorů <i>(Miroslav Svoboda, Ilona Kocáková)</i>	135
14.1	Úvod	135
14.2	Metabolismus fluoropyrimidinů	135

14.3	Enzymy pyrimidinového metabolismu jako prediktory	136
14.4	Bádání o ničem?	137
14.5	Víme, jaký je mechanismus rezistence vůči fluoropyrimidinům?	138
14.6	Komplexní profily genové exprese	139
14.7	Závěr	140
15	Testy chemorezistence karcinomu kolorekta v primokultuře (Libor Hanák)	142
15.1	Úvod	142
15.2	Metodika	144
15.3	Výsledky	145
15.4	Diskuse a závěr	146
16	Mapování lymfatické drenáže a identifikace sentinelové uzliny u karcinomu tračníku (Roman Šefr)	150
16.1	Úvod	150
16.2	Definice sentinelové uzliny	151
16.3	Indikace, limitace a kontraindikace metody	152
16.4	Metodika provedení	154
16.5	Poznámky k uzlinovému stadiu kolorektálního karcinomu	158
16.6	Závěr a doporučení pro klinickou praxi	159
17	Biofragmentabilní anastomóza – BAR v kolorektální chirurgii (Igor Penka)	161
17.1	Úvod	161
17.2	Konvenční techniky střevní anastomózy	161
17.3	Biofragmentabilní prstenec – BAR	164
18	Radiofrekvenční ablace jaterních metastáz kolorektálního karcinomu (Zdeněk Kaplan, Martin Ondrák)	185
18.1	Úvod	185
18.2	Současné postavení RFA v terapii jaterních metastáz CRC	186
18.3	RFA – charakteristika metody a její použití v ablací metastáz CRC	186
18.4	Současné radiofrekvenční přístroje a jejich specifika	190
18.5	Indikace a kontraindikace RFA	192
18.6	Možné přístupy RFA	194
18.7	Dispenzarizace nemocných	195
18.8	Závěr	196
19	Úloha portů v chemoterapii kolorektálního karcinomu (Martin Ondrák, Zdeněk Kaplan)	198
19.1	Úvod	198
19.2	Co je to PORT?	199
19.3	Proč implantovat venózní PORT?	200
19.4	Kam implantovat venózní PORT?	200
19.5	Způsob implantace venózního portu	200
19.6	Dokumentace související s implantací venózního portu	201
19.7	Možné komplikace venózního portu	202
19.8	Jaterní porty	203
19.9	Závěr	204
20	Moderní radioterapie v léčbě kolorektálního karcinomu (Hana Doležalová, Barbora Ondrová, Ludmila Hynková)	205
20.1	Vývoj radioterapie nádoru konečnicku	205
20.2	Indikace radioterapie	206
20.3	Plánování radioterapie	211
20.4	Konformní radioterapie	213
20.5	Nežádoucí účinky radioterapie	216
20.6	Závěr	216
21	Možnosti chemoterapie a bioterapie kolorektálního karcinomu (Rostislav Vyzula, Ilona Kocáková)	218

21.1	Úvod	218
21.2	Cytostatika	218
21.3	Inhibitory angiogeneze	219
21.4	Látky zasahující do buněčného cyklu	220
21.5	Látky ovlivňující EGFR	221
21.6	Nádorové vakcíny	221
21.7	Antisense látky	222
21.8	Genová terapie	222
21.9	Nesteroidní protizánětlivé látky	223
21.10	Nezařazené látky	223
21.11	Závěr	223
22	Konkomitantní chemoradioterapie adenokarcinomu rekta <i>(Ilona Kocáková, Rostislav Vyzula)</i>	226
22.1	Úvod	226
22.2	Pooperační radioterapie a chemoradioterapie	226
22.3	Předoperační radioterapie a chemoradioterapie	228
22.4	Předoperační nebo pooperační chemoradioterapie?	230
22.5	Volba optimálního cytostatika s radiosenzibilizačním potenciálem	231
22.6	Úskalí konkomitantní chemoradioterapie	234
23	Urologické komplikace karcinomu kolorekta a jejich léčba <i>(Ivo Čapák)</i>	237
23.1	Úvod	237
23.2	Dělení urologických komplikací CRC podle okolností vzniku	237
23.3	Závěr	249
24	Nutriční podpora v onkologii se zaměřením na problematiku kolorektálního karcinomu <i>(Milana Šachlová)</i>	250
24.1	Prognostický význam	250
24.2	Etiologie	250
24.3	Hodnocení nutričního stavu	252
24.4	Nutriční rozvaha	252
24.5	Léčba	253
24.6	Zvláštnosti nutriční intervence u pacientů s diagnózou kolorektální karcinom ..	255
24.7	Souhrn	258
25	Moderní péče o kolostomované nemocné <i>(Jana Vozdecká)</i>	260
25.1	Úvod	260
25.2	Předoperační příprava a péče	260
25.3	Pooperační péče	261
25.4	Postup při výměně stomických pomůcek	262
25.5	Propuštění z ústavní péče	263
25.6	Komplikace spojené se stomíí	263
25.7	Závěr	264
26	Problematika kolorektálního karcinomu a široká veřejnost <i>(Zuzana Joukalová, Hana Puchriková)</i>	265
26.1	Úvod	265
26.2	Několik statistických údajů	266
26.3	Rakovina tlustého střeva z pohledu OIC – rok 2005 (statistika)	266
26.4	Shrnutí činnosti OIC	268
26.5	Kontakt se širokou veřejností	268
	Přehled použitých zkratk	270
	Seznam ilustrací	272
	Medailonky autorů	276
	Rejstřík	280